

อคติ... ไปจนถึงความเกลียดกลัวคนต่างชาติ

ดร. คำรงค์ ฐานดี

ศาสตราจารย์บาไฮ ชื่อ Baha'u'llah (ค.ศ. 1817-18920) ประกาศว่า “โลกนี้มีเพียงหนึ่งประเทศที่มนุษย์ชาติเป็นประชากรร่วมกัน จึงเป็น โอกาสที่ดีที่ทุกคนจะรวมกันเป็นหนึ่ง” ในขณะที่นักรัฐศาสตร์ในอดีตเคยโต้แย้งว่า “โลกนี้เป็นหนึ่ง คนใน โลกนี้ก็ เป็นหนึ่ง ฉะนั้น ชนชาติต่างๆ จะรวมตัวเป็นชาติเดียวกัน” แต่แนวโน้มที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สถานการณ์ที่เกิดขึ้นแตกต่างจากคำกล่าวข้างต้นอย่างสิ้นเชิง โดยไม่เพียงแต่แต่ละประเทศหรือชนชาติจะผนึกตัวเองเป็นอิสระอย่างเหนียวแน่นแล้ว กลุ่มชาตินิยมในแต่ละสังคมต่างต้องการแยกตัวเองเพื่อตั้งรัฐอิสระ ส่วนชนของแต่ละชาติต่างมีอคติ (prejudice) ต่อชนชาติอื่น อีกทั้งเพิ่มระดับจนกลายเป็นความเกลียดกลัวชนต่างชาติ (xenophobia) ไปเลยทีเดียว

ในส่วน of ชนผิวเหลืองหรือมองโกลอยด์นั้น ชาวจีนในอดีตจะเรียกคนที่ไม่ใช่ชาวจีนว่า “คนป่าเถื่อน” และตั้งตัวเป็นเจ้าเหนือชนชาติอื่นๆ ที่ตั้งอยู่รอบข้าง อีกทั้งให้ส่งบรรณาการไป สวามิภักดิ์อย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ยุคราชวงศ์ซันและถึงมาจนถึงราชวงศ์ชิง ชาวจีนปุ่ก็หยิ่งผยองในเชื้อชาติของตนเองว่ามีลักษณะเป็นเอกพันธ์และสูงเด่นกว่าชาติใดในเอเชีย อีกทั้งได้เข้ารุกรานเกาหลีในปี ค.ศ. 1592 และ 1597 โจมตีจีนในปี ค.ศ. 1895 รัสเซียในปี 1905 และยึดครองคาบสมุทรเกาหลีระหว่างปี 1910 – 1945 คนญี่ปุ่นเรียกดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่า ทะเลตอนใต้ (หรือ nanyo) ซึ่งเป็นสังคมที่ตั้งอยู่บนเกาะน้อยใหญ่ พร้อมทั้งส่งสอนประชากรของตนว่า “เป็นดินแดนที่ไร้ความเจริญ ชนพื้นเมืองมีลักษณะป่าเถื่อน ตกอยู่ภายใต้การปกครองของชาติตะวันตก” อย่างไรก็ตาม เมื่อมีหลักฐานระบุว่า มีคนจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อพยพเข้ามาเป็นบรรพบุรุษของชาวจีนปุ่ด้วย ดังนั้น จึงจัดการตั้งวงไพบูลย์แห่งเอเชีย (Greater East Asian Co-prosperity Sphere) ขึ้นในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สองเพื่อปลดแอกจากการปกครองของพวกฝรั่ง ปัจจุบันญี่ปุ่นยังคงมองชาวเอเชียอาคเนย์ด้วยความรังเกียจว่า ล้าหลัง ไร้ความเจริญ และต้องพึ่งพาญี่ปุ่นใน

ด้านการพัฒนาทุกทาง ทั้งๆ ที่ญี่ปุ่นพากันย้ายฐานการลงทุน ทำการค้าขาย และใช้แรงงาน รวมถึงใช้ทรัพยากรของบริเวณนี้เพื่อประโยชน์ของตนตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา

คนเกาหลีอ้างว่า ได้รับแนวคิดด้านการถูกเหยียดหยามคน “ภูมิภาคทางใต้” (ที่เรียกว่า namyang) จากจักรวรรดินิยมญี่ปุ่นเมื่อครั้งถูกยึดครองเป็นอาณานิคม ทำให้พวกเขามีทัศนคติเป็นลบตามคนญี่ปุ่นที่ว่าเป็นดินแดนป่าเถื่อน ไร้ความเจริญ และให้คุณลักษณะว่า เป็นคนตัวเล็ก ผิวดำ ผมหยิก ตัวเหม็น สกปรก ขี้เกียจ และมีชีวิตความเป็นอยู่ภายใต้สภาพธรรมชาติ อีกทั้งได้อบรมสั่งสอนประชากรผ่านทางตำราเรียนให้มียอคติต่อคนจากภูมิภาคนี้ด้วยการแสดงอาการรังเกียจ ไปจนถึงขั้นเกลียดกลัวอีกด้วย⁽¹⁾ แต่ผู้เขียนกลับมีความเห็นว่า อคติดังนี้ ไม่น่าจะเป็นผลมาจากการถูกถ่ายทอดจากคนญี่ปุ่น แต่เป็นอคติของคนเกาหลีเองที่มีต่อชนชาติอื่นที่พวกเขาคิดว่า ด้อยกว่าพวกตน เพราะคนเกาหลีมักสำรวจระยะห่างทางสังคม และความสูงต่ำทางสังคมกับประเทศต่างๆ อยู่เสมอ และผลลัพธ์ก็ออกมาคล้ายคลึงกัน นั่นคือ คนเกาหลีมีอคติต่อคนต่างชาติ และมีมากที่สุดต่อคนจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากกว่าคนคนผิวดำและคนผิวขาว⁽²⁾

ความหวังของศาสดาลัทธินาโงะและนักรัฐศาสตร์อาวุโสที่จะเห็น โลกรวมกันเป็นหนึ่งคงไร้ผลเพราะผู้คนในโลกปัจจุบันเต็มไปด้วยอคติและรังเกียจเดียดฉันท์กันและกัน เลยไปจนถึงเกลียดกลัวกันเอง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลในเว็บไซต์ของ Wikipedia ที่ชี้ให้เห็นถึงความรู้สึกที่ไม่เป็นมิตรต่อกัน (anti-sentiment)⁽³⁾ และมีความรุนแรงมากขึ้นทุกเมื่อเชื่อกันว่าโลกจะก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลที่ผู้คนก้าวข้ามพรมแดนโดยง่าย มีการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้เรื่องคนและวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน มีการท่องเที่ยวระหว่างกัน หรือแม้แต่แต่งงานข้ามเผ่าพันธุ์ รวมทั้งเน้นการทูตแบบ soft power diplomacy ก็ตาม

มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เปิดการสอนวิชาสังคมและวัฒนธรรมเกาหลี จีน และญี่ปุ่น โดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985 มีนักศึกษาเรือนแสนที่ลงทะเบียนเรียน ผู้สอนย้ำถึงการยอมรับความแตกต่าง เพื่อทดแทนการมีอคติต่อชนชาติอื่น ถือเป็นฟันเฟืองเล็กๆ ที่ช่วยในการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการมองโลกให้เป็นไปในทางบวก ซึ่งก็คงเป็นเช่นเดียวกับปรัชญาการให้การศึกษาของสถาบันต่างๆ ทั่วโลก อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าแปลกใจที่ผลลัพธ์ออกมาในเชิงลบ กล่าวคือ กลับทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้านชนชาติอื่นอย่างรุนแรงมากขึ้นใน

บางประเทศ โดยเฉพาะในประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ... หรืออาจเป็นเพราะครูอาจารย์
ในสังคมดังกล่าวเน้นการสอนตั้งและเขียนตำราให้คนในประเทศของตนเกลียดชังคนชนชาติอื่น ...
หากเป็นเช่นนั้นจริง การตอบโต้จากฝ่ายที่ถูกรังเกียจก็เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น⁽⁴⁾

ผู้เขียนภาวนาขออย่าให้เป็นเช่นนั้นเลย

⁽¹⁾ “Another Form of Orientalism,” Korea Journal. Vol. 54 no. 2 (2014).

⁽²⁾ “South Korean University Students Found to Hold Prejudice Against Foreigners,” Asian Correspondence.com January 8, 2009.

⁽³⁾ “Most Hated Asian Countries,” <http://www.thetoptens.com/most-hated-asian-countries/> December 30, 2012; “Most Hated Country,” <http://www.thetoptens.com/most-hated-countries/> January 25, 2011.

⁽⁴⁾ http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2014/09/116_164392.html